

Súd: Správny súd v Bratislave
Spisová značka: BA-5S/84/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1022200489
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 03. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Monika Hrašnová
ECLI: ECLI:SK:SpSBA:2025:1022200489.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

BA-2S/47/2020

11

Správny súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Moniky Hrašnovej a členiek senátu Mgr. Simony Kočišovej, PhD. (sudca spravodajca) a JUDr. Barbory Vrbovej v právnej veci žalobcov: 1/ A. B., C. D. E. XX, E., 2/ F. B., C. D. E. XX, E., 3/ C. B., C. D. E. XX, E., všetci zastúpení: JELENČÍK A PARTNERI advokátska kancelária, s. r. o., Tatranská 49, Bratislava, IČO: 47 245 042, proti žalovanému: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Račianska 71, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 11944/2022/143 zo dňa 10. februára 2022, takto

rozhodol:

BA-2S/47/2020

11

rozhodol:

I. Súd žalobu **z a m i e t a**.

II. Žalovanému právo na náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

odôvodnenie:

I.

Priebeh administratívneho konania

1. Žalobcovia 1/ až 3/ podali žalovanému žiadosť o priznanie finančného odškodnenia podľa § 10 a nasl. zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 274/2017 Z.z.“) (ďalej aj len „žiadosť“). O priznanie finančného odškodnenia požiadali na tom základe, že rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 7T/13/2015-1235 z 26.03.2021 (ďalej aj „trestný rozsudok“) bol obžalovaný G. H. (ďalej len „obžalovaný“) uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. e), ods. 2 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) a písm. j) Trestného zákona účinného do 31. decembra 2015, pretože týral blízku osobu, spôsobujúc jej fyzické a psychické utrpenie

bitím, kopaním, údermi, ponižovaním, pohrdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu alebo stresu a iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie a neodôvodneným obmedzovaním v prístupe k majetku, ktorá má právo užívať a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas a na viacerých osobách.

2. Tohto konania sa obžalovaný (ako bývalý manžel žalobkyne 1/, resp. ako otec žalobcov 2/ a 3/) dopúšťal voči žalobcom 1/ až 3/ v období od januára 2000 do apríla 2012. Každý zo žalobcov 1/ až 3/ si v žiadosti uplatnil finančné odškodnenie vo výške 31 790,- eur ako odškodnenie podľa § 12 ods. 3 zákona č. 274/2017 Z. z. za spôsobenú nemajetkovú ujmu vo výške 10-násobku sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu. Podľa trestného rozsudku sa obžalovaný dopustil predmetného trestného činu voči každému zo žalobcov 1/ až 3/ v období od roka 2000 do roka 2012, t. j. počas 13 rokov, a teda žalobcovia 1/ až 3/ vychádzali pri vyčíslení nároku z 10-násobkov minimálnej mzdy pre jednotlivé roky páchania trestnej činnosti. Ku dňu podania žiadosti trestný rozsudok ešte nenadobudol právoplatnosť.

3. Žalovaný vydal dňa 16.02.2022 tri rozhodnutia, všetky pod č. 11944/2022/143 adresované jednotlivo žalobcom 1/ až 3/ (pre zjednodušenie textu bude súd všetky tri rozhodnutia ďalej označovať len ako „napadnuté rozhodnutie“). Napadnutým rozhodnutím priznal ako odškodnenie každému zo žalobcov 1/ až 3/ sumu vo výške 3 270,- eur a zároveň vo zvyšnej časti 28 520,- eur odškodnenie nepriznal.

4. Žalovaný v napadnutom rozhodnutí uviedol, že vo veci, v súvislosti s ktorou si žiadatelia uplatnili nárok na odškodnenie, neboli doposiaľ vydané rozhodnutia podľa § 11 ods. 1 alebo 2 zákona č. 274/2017 Z.z., pričom žalovaný v súlade s § 11 ods. 3 zákona č. 274/2017 Z.z. zistil splnenie základnej podmienky pre priznanie odškodnenia, a síce začatie trestného stíhania. Žalovaný poukázal na znalecký posudok číslo XX/XXXX z 14.07.2014, z ktorého vyplynulo, že u žalobcov 1/ až 3/ sa prejavuje syndróm týranej osoby, respektíve dieťaťa. Vzhľadom na uvedené žalovaný dospel k záveru, že doterajšie výsledky vyšetrovania nevyvolávajú pochybnosti o tom, že žalobcom 1/ až 3/ bola spôsobená nemajetková ujma skutkom, ktorý má znaky trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, a teda žalobcov 1 až 3/ možno podľa § 2 ods. 1 písm. d) druhý bod zákona č. 274/2017 Z.z. považovať za obeť násilného trestného činu, ktorej podľa § 11 ods. 3 tohto zákona vzniklo právo na odškodnenie.

5. Vzhľadom na to, že žalovaný dospel k záveru, že žalobcov 1/ až 3/ možno považovať za obeť trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, majú nárok na odškodnenie nemajetkovej ujmy podľa § 12 ods. 3 zákona č. 274/2007 Z.z., ktorá predstavuje sumu 10-násobku minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu. Žalovaný poukázal na to, že každý zo žalobcov 1/ až 3/ si uplatnil nárok na odškodnenie v sume, ktorú vypočítal ako súčet 10-násobku sumy minimálnej mzdy pre jednotlivé roky páchania trestnej činnosti (od roku 2000 do roku 2012). K tomu žalovaný uviedol, že odškodnenie podľa § 12 ods. 3 zákona č. 274/2007 Z.z. neprináleží žiadateľovi za každý rok, v ktorom sa stala obeťou násilného trestného činu, ale len v jednej sume 10-násobku minimálnej mzdy platnej pre obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu, pre tento prípad platnej v čase, kedy došlo k spáchaniu posledného čiastkového útoku trestného činu. Ďalej žalovaný konštatoval, že k spáchaniu posledného čiastkového útoku trestného činu došlo v období začínajúcim najneskôr od januára 2000 až do presne nezisteného dňa v mesiaci apríl 2012, a preto bolo potrebné vychádzať z minimálnej mzdy platnej pre rok 2012, kedy bola táto vo výške 327,- eur. Na základe uvedeného výška celkového odškodnenia vypočítaného podľa § 12 ods. 3 zákona č. 274/2017 Z.z. predstavuje sumu 3 270,- eur.

II.

Žaloba

6. Žalobcovia sa v podanej žalobe domáhali preskúmania napadnutého rozhodnutia žalovaného a jeho zrušenia z dôvodov podľa § 191 ods. 1 písm. c) a d) zákona č.162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“).

7. Namietali, že žalovaný nesprávne aplikoval § 12 ods. 3 zákona č. 274/2017 Z. z. tým, že nesprávne vypočítal výšku odškodnenia za spôsobenú nemajetkovú ujmu. Poukázali na to, že z trestného rozsudku vyplýva, že obžalovaný sa dopúšťal trestnej činnosti voči žalobcom 1/ až 3/ počas necelých 13 rokov, avšak podľa žalovaného patrí žalobcom odškodnenie len za „posledný rok“ páchanej trestnej činnosti, nie za celé obdobie. Takýto výklad nemá podľa žalobcov 1/ až 3/ oporu v § 12 ods. 3 zákona č. 274/2017 Z. z.

8. Žalobcovia 1/ až 3/ namietali, že žalovaný nesprávne vykladá skutkovú vetu z trestného rozsudku, akoby došlo k spáchaniu trestného činu len v poslednom roku, čiže v roku 2012, pričom žalovaný v odôvodnení nevysvetľuje, ako dospel k výkladu, že § 12 ods. 3 zákona č. 274/2017 Z. z. umožňuje poskytnúť odškodnenie len za ten kalendárny rok, v ktorom došlo k spáchaniu posledného čiastkového útoku trestného činu. Týmto výkladom žalovaný podľa žalobcov 1/ až 3/ dal na jednu úroveň trestný čin spáchaný voči žalobcom 1/ až 3/ počas takmer 13 rokov a trestný čin spočívajúci v jednorazovom útoku, čo je neprimerané a neakceptovateľné. V tejto časti preto žalobcovia 1/ až 3/ závery žalovaného považujú za nepreskúmateľné. Namietajú, že tento výklad žalovaného je reštriktívny a použiteľný by bol len v prípade, že by to vyplývalo zo znenia právnej úpravy, avšak z tejto takéto obmedzenie nevyplýva. Podľa žalobcov 1/ až 3/ takýto obmedzujúci výklad nie je ani v súlade s čl. 12 ods. 2 smernice Rady 2004/80/ES z 29. apríla 2004 o odškodňovaní obetí trestných činov (ďalej aj len „smernica 2004/80/ES“), ktorá vyžaduje aby odškodnenia obetí úmyselných trestných činov boli spravodlivé a primerané. K tomu poukázali na rozsudok Súdneho dvora vo veci Kofoed, C-321/05, bod 45.

9. Žalobcovia 1/ až 3/ ďalej namietajú, že nie je zrejmé, ako žalovaný dospel k tomu, že trestný čin, za ktorý bol obžalovaný odsúdený trestným rozsudkom je pokračovací trestný čin. V prípade daného skutku nejde o pokračovací trestný čin (nevyplýva to ani z trestného rozsudku), pretože ide o jeden skutok, ktorý trval od počiatku páchania trestného činu voči žalobcom až do jeho ukončenia. Nejde teda v žiadnom prípade o viacero čiastkových útokov, o viacero skutkov, ktoré by len spájala objektívna súvislosť v čase, spôsobe páchania a v predmete útoku, ako aj subjektívna súvislosť. Nie je preto zrejmé, prečo žalovaný odkazuje v odôvodnení napadnutých rozhodnutí na čiastkové útoky, keď z povahy daného trestného činu je zrejmé, že nejde o pokračovací trestný čin v zmysle § 122 ods. 10 Trestného zákona. V tejto časti sú preto napadnuté rozhodnutia nedostatočne zdôvodnené.

10. Podľa žalobcov 1/ až 3/ ide v prípade daného skutku, za ktorý bol obžalovaný odsúdený o jeden skutok (aj keď trvajúci dlhší čas) a za takýto trestný čin patrí žalobcom odškodnenie za celé obdobie jeho trvania, nie iba za posledný rok. Výklad žalovaného, že žalobcom patrí odškodnenie iba za posledný rok preto nemá oporu v § 12 ods. 3 zákona č. 274/2017 Z., pričom túto oporu nemá ani výklad, že by malo žalobcom patriť odškodnenie iba za posledný čiastkový útok, ak by šlo o pokračovací trestný čin, o ktorý však nejde.

III.

Vyjadrenie žalovaného

11. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe uviedol, že odškodnenie, ktoré poskytuje štát na základe zákona č. 274/2007 Z.z., predstavuje pre obeť násilných trestných činov len podporu a pomoc, ide o pozitívny záväzok štátu, ktorý ale určil pravidlá a podmienky poskytovania odškodnenia. Odškodnenie poskytnuté od štátu nemá predstavovať plné odškodnenie obetí násilných trestných činov, nemá teda nahrádzať odškodnenie, na ktoré má obeť trestného činu právo priamo od páchatel'a trestného činu.

12. Žalovaný sa nestotožnil s výkladom § 12 ods. 3 zákona č. 274/2001 Z.z. tak, ako v žalobe namietali žalobcovia 1/ až 3/. K tomu uviedol, že žalobcovia 1/ až 3/ sa totiž stali obeťou jedného násilného trestného činu a odškodnenie tak, ako ho požadovali by im v zmysle zákona č. 274/2017 Z.z. patrilo len za predpokladu, že by sa stali obeťami 13 trestných činov v každom označenom roku. Podľa žalovaného § 12 ods. 3 citovaného zákona nie je možné vykladať tak, že obeť násilného trestného činu má právo na odškodnenie v sume 10-násobku minimálnej mzdy za každý rok, v ktorom došlo k spáchaniu jedného a toho istého násilného trestného činu, ale hovorí o tom, že v prípade jedného trestného činu patrí obeť odškodnenie len raz v sume 10 násobku minimálnej mzdy a časť ustanovenia „platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu“ hovorí len o tom, aká minimálna mzda sa pre výpočet použije, respektíve minimálna mzda pre aké obdobie má byť základom výpočtu. V tejto súvislosti žalovaný poukázal na bod 14 dôvodovej správy k návrhu zákona, podľa ktorého: „Pri pokračovacích trestných činoch sa bude v súlade so zavedenou aplikačnou praxou vychádzať zo sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej pre kalendárny rok, v ktorom došlo k poslednému čiastkovému útoku, pri hromadnom trestnom čine k poslednému činu a pri trvácom trestnom čine podľa sumy mesačnej minimálnej mzdy v kalendárnom roku, v ktorom najneskoršom je protiprávny stav vyvolaný alebo udržiavaný.“

13. Žalovaný poukázal na to, že v zmysle trestného rozsudku trestný čin, ktorého obeťou sa stali žalobcovia trval najneskôr od januára 2000 do presne nezisteného dňa v mesiaci apríl 2012, pričom za rozhodujúce pre výpočet výšky odškodnenia považoval to, že trestný čin, ktorého obeťou sa stali žalobcovia 1/ až 3/ je potrebné považovať za jeden trestný čin. Podľa žalovaného je práve aplikácia výpočtu odškodnenia, tak ako ho odôvodnil v napadnutom rozhodnutí, t.j. 10-násobok minimálnej mzdy za kalendárny rok 2012, kedy došlo k dokonaniu trestného činu, k poslednému čiastkovému útoku, k vyvolaniu a udržiavaniu protiprávneho stavu, je v súlade so zákonom, jeho účelom je skutočným zmyslom a v rámci zákonných limitov najviac v prospech žalobcov 1/ až 3/ a plne v súlade so smernicou 2004/80/ES.

14. Žalovaný sa nestotožnil ani s namietanou nepreskúmateľnosťou, k čomu uviedol, že pokiaľ žalobcovia 1 až 3 namietajú, že nevysvetlil, ako dospel k výkladu § 12 ods. 3, ktorý umožňuje poskytnúť odškodnenie len za 1 kalendárny rok, tak odkazuje na posledný odsek na predposlednej strane napadnutého rozhodnutia.

IV.

Replika žalobcov

15. Žalobcovia 1/ až 3/ reagovali na vyjadrenie žalovaného replikou, v ktorej zotrvali na tom, že žalovaný nesprávne aplikoval § 12 ods. 3 zákona č. 274/2017 Z. z. Podľa ich názoru im v súlade s § 12 ods. 3 zákona č. 274/2017 Z. z. malo byť poskytnuté odškodnenie za obdobie každého kalendárneho roka, v ktorom boli obeťami trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, pretože tak to zodpovedá právnej úprave. Zákon vyslovene používa spojenie „obdobie kalendárneho roka“, nie odkaz na kalendárny rok, v ktorom bola trestná činnosť ukončená.

16. Pokiaľ žalovaný poukazoval na znenie dôvodovej správy, žalobcovia 1/ až 3/ namietajú, že názor autora právnej úpravy nezodpovedá zneniu zákona tak, ako ho treba vykladať. Poukázali na to, že v prípade zločinu týrania blízkej a zverenej osoby ide o hromadný trestný čin podľa § 122 ods. 11 Trestného zákona, kde spravidla dochádza ku kumulácii väčšieho množstva menej závažných, ale intenzitou sa stupňujúcich čiastkových útokov. Žalobcovia 1/ až 3/ preto nerozporujú, že trestný čin, ktorého obeťou sa stali, možno považovať za jeden trestný čin. Podľa žalobcov § 12 ods. 3 zákona č. 274/2017 Z. z. neviaže spôsob výpočtu odškodnenia na minimálnu mzdu platnú v kalendárnom roku, kedy došlo k skončeniu trestného konania, ale na „obdobie kalendárneho roka“, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu. Ak teda došlo k spáchaniu trestného činu počas dlhšieho obdobia než je jeden kalendárny rok, je potrebné to zohľadniť so súčasným zohľadnením limitu stropu odškodnenia podľa § 13 zákona č. 274/2017 Z. z. Podľa žalobcov ide v prípade daného skutku, za ktorý bol obžalovaný odsúdený, o jeden skutok (aj keď trvajúci dlhší čas) a za takýto trestný čin patrí žalobcom odškodnenie za celé obdobie jeho trvania, nie iba za posledný rok.

V.

Relevantná právna úprava

17. Podľa § 12 ods. 3 zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom do 31.03.2023, pri trestnom čine obchodovania s ľuďmi, trestnom čine znásilnenia, trestnom čine sexuálneho násillia, trestnom čine sexuálneho zneužívania, trestnom čine týrania blízkej osoby a zverenej osoby alebo trestnom čine nedobrovoľného zmiznutia má obeť násillného trestného činu nárok aj na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú nemajetkovú ujmu vo výške desaťnásobku sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu.

VI.

Konanie na Správnom súde v Bratislave

18. Podľa § 3 ods. 1 a ods. 3 zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej aj len „zákon č. 151/2022

Z. z.“), začal s účinnosťou od 1. júna 2023 vykonávať svoju činnosť Správny súd v Bratislave, na ktorý prešiel od 1. júna 2023 výkon súdnictva v správnej agende z Krajského súdu v Bratislave, Krajského súdu v Trnave a Krajského súdu v Nitre vo veciach, v ktorých je od 1. júna 2023 daná právomoc správnych súdov. V súlade s platným a účinným rozvrhom práce správneho súdu bola vec v zmysle § 51 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších predpisov náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky pridelená do senátu 1S správneho súdu. Pred Správnym súdom v Bratislave je prejednávaná vec vedená pod sp. zn. BA-5S/84/2022, BA-5S/94-95/2022.

VII.

Verejné vyhlásenie rozsudku

19. Správny súd v Bratislave (ďalej len „správny súd“), ako súd vecne a miestne príslušný na konanie vo veci podľa § 10, § 13 ods. 1 SSP, preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného, vrátane konania, ktoré mu prechádzalo a dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Správny súd rozhodol o žalobe bez nariadenia pojednávania dňa 25. marca 2025, keďže boli splnené podmienky podľa § 107 ods. 2 v spojení s § 137 ods. 4 SSP. Účastníci konania o nariadenie pojednávania vo veci nežiadali v žiadnom zo svojich podaní. Miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo v súlade s lehotou uvedenou v § 137 ods. 4 SSP oznámené na úradnej tabuli súdu a súčasne zadané na zverejnenie na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti SR.

VIII.

Právne posúdenie

20. Úlohou správneho súdu bolo posúdiť zákonnosť napadnutého rozhodnutia, ktorým bolo každému zo žalobcov 1/ až 3/ priznané odškodnenie v rozsahu 3 270,- eur a zároveň zamietnuté požadované odškodnenie vo zvyšnej časti 28 520,- eur. Kľúčovou otázkou pre posúdenie veci je výklad § 12 ods. 3 zákona č. 274/2017 Z. z., ktorý ustanovuje spôsob výpočtu konkrétnej sumy odškodného. Práve spôsob výpočtu bol totiž podstatou žalobných námietok žalobcov 1/ až 3/.

21. Správny súd pri posudzovaní predmetnej otázky vychádzal z nasledovných skutočností, ktoré medzi stranami neboli sporné, žalobcovia 1/ až 3/ mali v zmysle § 2 ods. 1 písm. d) druhý bod zákona č. 274/2017 Z.z. postavenie obete násilného trestného činu, pričom v zmysle trestného rozsudku išlo o trestný čin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 Trestného zákona, ktorý trval od roku 2000 do roku 2012. Výška minimálnej mzdy platnej pre rok 2012 bola vo výške 327,- eur.

22. Námietky žalobcov 1/ až 3/ smerovali k tomu, že výpočet rozsahu odškodného v zmysle § 12 ods. 3 zákona č. 274/2013 Z.z. má byť realizovaný s prihliadnutím na skutočnosť, že vyššie uvedený trestný čin trval v dĺžke 13 rokov, a preto patrí každému zo žalobcov 1/ až 3/ jednotlivo 10-násobok minimálnej mzdy platnej pre každý rok, počas ktorého tento trestný čin trval (t.j. 10- násobok minimálnej mzdy platnej pre rok 2002 + pre rok 2003 + pre rok 2004 + pre rok 2005 + pre rok 2006 + pre rok 2007 + pre rok 2008 + pre rok 2009 + pre rok 2010 + pre rok 2011 + pre rok 2012; teda celkovo v sume 31 790,- eur). Z napadnutého rozhodnutia vyplynulo, že žalovaný neakceptoval tento výklad a rozsah odškodnenia vypočítal tak, že každému zo žalobcov 1/ až 3/ patrí odškodnenie vo výške 10-násobku minimálnej mzdy platnej pre rok 2012 z dôvodu, že ide o jeden pokračovací trestný čin, ktorého posledný čiastkový útok nastal v roku 2012 a práve výška 10-násobku minimálnej mzdy platná pre tento posledný rok je determinantom pre určenie celkového rozsahu odškodnenia, keďže uvedené sa obeti nepriznáva za každý rok jednotlivo. Žalobcovia 1/ až 3/ v tejto súvislosti spochybnili kvalifikáciu trestného činu ako pokračovacieho tak, ako v odôvodnení konštatoval žalovaný.

23. Správny súd konštatuje, že v zmysle § 12 ods. 3 zákona č. 274/2017 Z. z. má obeť trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby nárok na vyplatenie odškodnenia za spôsobenú nemajetkovú ujmu vo výške 10-násobku mesačnej minimálnej mzdy platnej na obdobie kalendárneho roka, v ktorom došlo k spáchaniu tohto trestného činu. Z uvedeného normatívneho textu vyplýva, že rozsah odškodnenia (suma) sa vypočítava takým spôsobom, že ide v prvom rade o 10-násobok mesačnej

minimálnej mzdy. Na to, aby orgán aplikujúci predmetné ustanovenie vedel určiť „východiskovú hodnotu“ minimálnej mzdy, zákonodarca upresňuje, že ide o minimálnu mzdu platnú pre kalendárny rok. Pre identifikáciu konkrétneho kalendárneho roku zákonodarca do cit. ustanovenia zaviedol „dovetok“, že ide o rok, v ktorom došlo k spáchaniu trestného činu. Z normatívneho textu nevyplýva, že by malo ísť o viacero súm minimálnej mzdy, platných pre rôzne kalendárne roky, ale naopak zákonodarca výslovne uvádza, že pôjde o jednu sumu, determinovanú výškou hodnoty minimálnej mzdy ((jej 10-násobok)) platnou pre ten konkrétny rok, v ktorom bol spáchaný trestný čin. Dovetok „v ktorom bol spáchaný trestný čin“ treba vykladať v kontexte textu celého ustanovenia, a to tým spôsobom, že sa viaže na text bezprostredne predchádzajúci tomuto dovetku (t.j. „platnej na obdobie kalendárneho roka“) a slúži len na účely identifikácie konkrétneho roku (v prejednávanej veci roku 2012), aby bolo možné určiť výšku minimálnej mzdy, ktorá bola platná v tomto rozhodnom čase (t.j. v roku 2012 išlo o sumu 327,- eur). Následne sa z tejto „východzej sumy“ (327,- eur) vypočíta 10-násobok (3 270,- eur), ktorý je sumou odškodnenia, na ktorú má obeť trestného činu nárok. Z ust. § 12 ods. 3 zákona č. 274/2017 Z. z. nevyplýva, že by mali byť zohľadňované všetky roky, počas ktorých dochádzalo k „trvaniu“ trestného činu, čo vyplýva z použitého pojmu „spáchaný“.

24. Pokiaľ žalobná argumentácia smerovala k tomu, že zákonodarca použil pojem „spáchanie“, čo je v prípade trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby potrebné vykladať ako zohľadnenie skutočnosti, že predmetný trestný čin trval v zmysle trestného rozsudku 13 rokov, správny súd uvádza, že tento výklad nemožno akceptovať. V tejto súvislosti správny súd uvádza, že zavedením doslovnej formulácie „kalendárneho roka, v ktorom bol trestný čin spáchaný“ mal zákonodarca v úmysle určiť jeden konkrétny kalendárny rok, ktorý bude determinovať konkrétne obdobie pre určenie výšky minimálnej mzdy, z ktorej sa následne vypočíta 10-násobok ako rozsah odškodného a pojem „spáchanie“ je potrebné vnímať ako zavŕšenie konania páchatel'a, ktoré možno kvalifikovať ako protiprávny čin naplňajúci znaky skutkovej podstaty trestného činu. Spravidla pôjde teda o dokonanie trestného činu (o aké pôjde aj v prejednávanej veci), avšak tým, že je použitý širší pojem - „spáchanie“, zákonodarca zabezpečil to, aby boli pokryté všetky vývojové štádiá trestného činu, a teda aj situácie, kedy nedôjde priamo k poslednému vývojovému štádiu trestného činu, ktorým je dokonanie, ale aj „len“ k príprave, či pokusu, ktoré sú taktiež v zmysle Trestného zákona trestné, rovnako ako dokonaný trestný čin (§ 13 ods. 2 a § 14 ods. 2 Trestného zákona). Inak povedané, spáchanie trestného činu je pre účely zákona 247/2017 Z.z. širší pojem ako dokonanie trestného činu, kedy tento širší pojem pokrýva aj prípravu, či pokus trestného činu. Zákonodarca teda nezaviedol pojem „spáchanie“ do normatívneho textu s cieľom navodiť právny stav, kedy sa pre výpočet rozsahu odškodnenia má zohľadňovať viacero súm minimálnej mzdy v závislosti od viacerých rokov, počas ktorých dochádzalo k trvaniu trestného činu, ale s cieľom, aby boli pokryté aj situácie, kedy dôjde k príprave, či pokusu trestného činu taxatívne uvedeného v § 12 ods. 3 zákona č. 247/2017 Z.z. Uvedenému napokon korešponduje aj znenie dôvodovej správy, podľa ktorého: „Pri pokračovacích trestných činoch sa bude v súlade so zavedenou aplikačnou praxou vychádzať zo sumy mesačnej minimálnej mzdy platnej pre kalendárny rok, v ktorom došlo k poslednému čiastkovému útoku, pri hromadnom trestnom čine k poslednému činu a pri trvácom trestnom čine podľa sumy mesačnej minimálnej mzdy v kalendárnom roku, v ktorom najneskoršom je protiprávny stav vyvolaný alebo udržiavaný. Správny súd si je vedomý skutočnosti, že v prípade dôvodovej správy ide o tzv. autentický výklad, ktorý nie je vo všeobecnosti právne záväzný, avšak môže slúžiť ako významná interpretačná pomôcka, keďže ide o ozrejmenie účelu, resp. zmyslu zákona, ktorý zákonodarca sledoval pri prijímaní tej-ktorej právnej normy.

25. V nadväznosti na vyššie uvedené je pre posúdenie správnosti výkladu žalovaného a s tým súvisiacej prípadnej opodstatnenosti žalobných námietok žalobcov 1/ až 3/ zamerať sa na posúdenie okamihu, kedy trestný čin, o aký ide vo veci samej, možno považovať za spáchaný, s čím bude súvisieť aj jeho kvalifikačná kategorizácia (t.j. o aký druh trestného činu z časového hľadiska ide), ktorú napokon namietal aj žalobca (nestotožnil sa s konštatovaním žalovaného, že ide o pokračovací trestný čin).

26. Správny súd v nadväznosti na uvedené považuje za potrebné ozrejmiť, že v prípade trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 Trestného zákona nejde o pokračovací trestný čin, ako v napadnutom rozhodnutí uviedol žalovaný, ale o trváci trestný čin, eventuálne s prvkami hromadného trestného činu (uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 268/2024 z 28. mája 2024). Pri tejto kategorizácii je potrebné v podmienkach Slovenskej republiky vychádzať z § 122 ods. 12 Trestného zákona a taktiež uznesenia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 268/2024 z 28. mája 2024, ktoré sa venovalo základnej kvalifikačnej kategorizácii trestných činov v kontexte čl. 49 Ústavy SR.

Predmetné uznesenie sa otázke kvalifikačnej kategorizácie venovalo konkrétne v súvislosti s uložením trestu, avšak uvedené je súčasne využiteľné aj vo všeobecnosti pri posudzovaní triedenia trestných činov z časového hľadiska, čo bolo v prejednávanej veci sporné. Podľa uvedeného uznesenia Ústavného súdu SR: „Skutok zodpovedajúci právnej kvalifikácii trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby je trvácim trestným činom podľa § 122 ods. 12 Trestného zákona (eventuálne s prvkami hromadného trestného činu podľa § 122 ods. 11 Trestného zákona), v každom prípade je „jednoskutkovým“ trestným činom, ktorý je dokonaný skončením/odstránením predmetného protiprávneho stavu alebo z procesných dôvodov podľa § 122 ods. 13 Trestného zákona. Ide teda o samostatne spáchaný a kvalifikovaný trestný čin, vo vzťahu ku ktorému je ďalší, po ňom nasledujúci trestnoprávne relevantný skutok aj pri rovnakej právnej kvalifikácii v hmotnoprávnej pozícii viacčinne sa zbiehajúceho trestného činu (teda nie v pozícii ďalšieho čiastkového útoku pokračovacieho trestného činu). V alternatívnom obsahovom vyjadrení pokračovací trestný čin podľa jeho legálnej definície v § 122 ods. 10 Trestného zákona nemôže byť zložený z trvácich trestných činov ako čiastkových útokov pokračovacieho trestného činu.“ Správny súd dopĺňa, že uvedený záver možno podporiť taktiež judikatúrou Najvyššieho súdu Českej republiky, ktorý tento trestný čin taktiež kategorizuje ako trváci trestný čin, eventuálne s prvkami „pokračovacieho“ trestného činu (rozsudok sp. zn. 7Tdo/725/2024 zo dňa 05.03.2025), avšak uvedené nič nemení na tom, že primárne ide z hľadiska kategorizácie o trváci trestný čin. S ohľadom na vyššie uvedené správny súd konštatuje, že v prípade trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby ide o trváci trestný čin, a teda jeho spáchanie bude potrebné vyhodnocovať v intenciách tejto jeho kvalifikačnej kategorizácie.

27. Pokiaľ ide o pojem „spáchaný“ trestný čin, ktorý je použitý v § 12 ods. 3 zákona č. 274/2017 Z. z., správny súd už vyššie ozrejmil, že týmto je potrebné rozumieť všetky vývojové štádia trestného činu, teda jeho prípravu, pokus ako aj dokonanie. S ohľadom na obsah trestného rozsudku možno konštatovať, že v prejednávanej veci išlo o odškodnenie za dokonaný trváci trestný čin. Uvedené v zásade dopĺňa aj doktrínálna definícia, podľa ktorej sa trestný čin považuje za dokonaný, ak sú naplnené všetky znaky jeho skutkovej podstaty vrátane uvedeného poruchového alebo ohrozovacieho následku (I. C., G. G., J. J.: Trestné právo hmotné. Všeobecná časť 1. Bratislava: K. L., 2016. ISBN 978-80-8168-509-5). Správny súd, vychádzajúc z vyššie uvedených východísk konštatuje, že v prejednávanej veci išlo o trváci trestný čin, ku ktorému spáchaniu na účely aplikácie § 12 ods. 3 zákona č. 274/2017 Z. z. došlo v roku 2012, kedy bola minimálna mesačná mzda vo výške 327,- eur, a teda žalobcom 1/ až 3/ prináleží nárok na odškodnenie v sume 10- násobku minimálnej mesačnej mzdy vo výške 327,- eur, t.j. celkovo v rozsahu 3 270,- eur.

28. Správny súd ďalej uvádza, že žalobcovia 1/ až 3/ síce správne namietali odôvodnenie žalovaného, že išlo o pokračovací trestný čin, avšak táto nesprávna kvalifikačná kategorizácia nemá vplyv na zákonnosť rozhodnutia, pretože aj v prípade trváceho trestného činu sa rovnako ako v prípade pokračovacieho trestného činu nezohľadňuje na účely určenia rozsahu odškodnenia jeho celkové trvanie, ale moment, kedy sa trestný čin považuje za spáchaný (v tomto prípade kalendárny rok, v ktorom najneskoršom je protiprávny stav vyvolaný alebo udržiavaný. K uvedenému správny súd dopĺňa, že dĺžka trvania trestného činu je určitým spôsobom zohľadňovaná v § 12 ods. 3 zákona č. 247/2017 Z.z., a to takým spôsobom, že sa prihliada na výšku minimálnej mzdy práve pre „posledný“ kalendárny rok, t.j. kalendárny rok v ktorom bol protiprávny stav vyvolaný alebo udržiavaný, pretože výška minimálnej mzdy má rastúcu tendenciu. Inak povedané, minimálna mzda sa z roka na rok zvyšuje, a preto vychádza suma odškodnenia (t.j. 10x minimálna mzda platná pre „posledný“ kalendárny rok) pri trvácom trestnom čine, ktorý presiahne kalendárny rok, bude vyššia ako v prípade trestných činov, ktoré sú spáchané jednorazovým útokom (alebo po kratší čas).

29. Pokiaľ žalobné námietky smerovali k tomu, že výklad žalovaného ohľadom rozsahu odškodnenia v § 12 ods. 3 zákona č. 247/2017 Z.z. nie je v súlade so smernicou 2004/80/ES, správny súd poukazuje na čl. 12 ods. 2 cit. smernice, podľa ktorého všetky členské štáty zabezpečia, aby ich vnútroštátne pravidlá ustanovovali existenciu systému odškodňovania obetí úmyselných násilných trestných činov spáchaných na ich jednotlivých územiach, ktorý zaručuje spravodlivé a primerané odškodnenie pre obeť. Smernica 2004/80 neobsahuje konkrétny údaj o výške náhrady, ktorá by mala zodpovedať „spravodlivému a primeranému“ odškodneniu v zmysle článku 12 ods. 2 tejto smernice, ani o spôsobe určenia takéhoto odškodnenia. Vzhľadom na uvedené teda príslušné ustanovenie priznáva členským štátom na tento účel určitú mieru voľnej úvahy. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že odškodnenie uvedené v článku 12 ods. 2 smernice 2004/80 neposkytuje páchatel' trestného činu, ale príslušný orgán členského štátu prostredníctvom vnútroštátneho systému odškodňovania, pričom udržateľnosť

tohto systému z hľadiska finančných zdrojov je potrebné zabezpečiť tak, aby zaručoval spravodlivé a primerané odškodnenie každej obeť násilného trestného činu. Preto „spravodlivé a primerané“ odškodnenie uvedené v článku 12 ods. 2 smernice 2004/80 nemusí nevyhnutne zodpovedať náhrade škody v takej výške, v akej môže byť na ťarchu páchatel'a trestného činu. V dôsledku uvedeného je preto odškodnenie v zmysle zákona č. 247/2017 Z.z. (do ktorého je uvedená smernica transponovaná) určitým doplnením odškodnenia obeť, a preto táto náhrada nemusí nevyhnutne zabezpečiť úplnú náhradu majetkovej a nemajetkovej ujmy, ktorú obeť utrpela.

30. Posúdenie toho, či suma priznaná obeť úmyselných násilných trestných činov vnútroštátneho systému odškodnenia predstavuje „spravodlivé a primerané odškodnenie“ v zmysle článku 12 ods. 2 smernice 2004/80, obzvlášť v prípade, pokiaľ je ustanovená prostredníctvom „paušálnej sumy“, závisí od toho, či takáto suma nie je zjavne nedostatočná vo vzťahu k charakteru a následkom konkrétneho trestného činu. Rozsah odškodnenia v rámci systému zavedeného zákonom č. 247/2017 Z.z. je nastavený takým spôsobom, že zohľadňuje pri určení pravidiel pre výpočet výšky odškodnenia, následky, resp. charakter trestných činov, ktorých obeť môže uplatniť nárok na odškodnenie. V § 12 ods. 3 zákona č. 247/2017 Z.z. sú taxatívne upravené trestné činy (vrátane trestného činu týrania blízkej a zverenej osoby), z ktorých povahy vyplýva, že pri nich môže byť spôsobená nemajetková ujma a pre výpočet rozsahu odškodnenia za túto nemajetkovú ujmu je stanovené pravidlo v podobe 10-násobku minimálnej mesačnej mzdy platnej pre kalendárny rok, v ktorom bol trestný čin spáchaný. Ďalej je odlišne upravený rozsah odškodnenia pre prípad, že bola trestným činom spôsobená smrť, kedy je rozsah odškodnenia za nemajetkovú ujmu až vo výške 25-násobku minimálnej mesačnej mzdy platnej pre kalendárny rok, v ktorom bol trestný čin spáchaný. Ďalej ustanovenie § 12 ods. 1 zákona č. 247/2017 Z.z. rieši osobitne aj otázku rozsahu odškodnenia, ak ide o ujmu na zdraví, kedy odkazuje na ustanovenia osobitného predpisu. Z uvedeného je zrejmé, že zákonodarca pri prijímaní pravidiel pre stanovenie rozsahu odškodnenia v rámci vnútroštátneho systému odškodnenia zohľadňoval aj prípadné následky, resp. osobitný charakter niektorých trestných činov, a teda samotná skutočnosť, že stanovil určité pravidlá, resp. maximálne limity pre rozsah odškodnenia, nespôsobuje, že by predmetná úprava bola v rozpore s cieľom čl. 12 ods. 2 smernice 2004/80, ktorým je zaručenie spravodlivého a primeraného odškodnenia pre obeť. Súčasne správny súd poukazuje na to, že aj podľa čl. 5 Európskeho dohovoru o odškodňovaní obeť násilných trestných činov, predpisy upravujúce odškodňovanie môžu podľa potreby súhrnne alebo pre jednotlivé zložky stanoviť hornú hranicu a dolnú hranicu, nad ktorú a pod ktorú nemožno odškodnenie vyplácať. Pokiaľ teda zákonodarca zaviedol pravidlá pre výpočet fixnej sumy (10-násobok minimálnej mesačnej mzdy platnej v kalendárnom roku, v ktorom bol trestný čin spáchaný) správny súd z právneho hľadiska nevzhliadol rozpor ani so smernicou 2004/80, ani s Európskym dohovorom o odškodňovaní obeť násilných trestných činov.

31. Správny súd z ľudského hľadiska chápe, že z pohľadu žalobcov 1/ až 3/ môže byť rozsah odškodnenia subjektívne vnímaný ako nedostatočný. Uvedené však nemá vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia vzhľadom na to, že zákon takýmto spôsobom ustanovil pravidlá systému odškodňovania, a to aj s ohľadom na skutočnosť, že ide vo svojej podstate o príspevok k odškodneniu poskytovaný štátom (nie páchatel'om), ktorého rozsah je limitovaný finančnou udržateľnosťou tohto systému tak, aby bolo možné odškodnenie poskytnúť každej obeť násilného trestného činu, ktorej vznikne nárok.

32. S poukazom na uvedené správny súd konštatuje, že žalovaný vec správne právne posúdil (čo do výpočtu súm odškodnenia) a svoje rozhodnutie riadne odôvodnil, kedy dostatočne vymedzil právny rámec, ktorý aplikoval pri svojom rozhodovaní o žiadosti žalobcov 1/ až 3/, ďalej vymedzil konkrétne skutkové okolnosti, z ktorých vychádzal, a taktiež ozrejmil svoje úvahy, ktoré ho viedli k rozhodnutiu vo veci. Vychádzajúc z uvedeného správny súd dospel k záveru o nedôvodnosti podanej žaloby, a preto ju podľa § 190 SSP zamietol.

33. O náhrade trov konania správny súd rozhodol podľa § 168 SSP a úspešnému žalovanému nepriznal právo na náhradu trov konania, pretože nezistil dôvod, na základe ktorého možno spravodlivo od žalobcov 1/ až 3/ požadovať, aby žalovanému nahradili trovy konania.

34. Toto rozhodnutie prijal senát Správneho súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať kasačnú sťažnosť do 1 mesiaca od jeho doručenia (§ 443 ods. 1 SSP), na Správny súd v Bratislave. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V kasačnej sťažnosti sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 57 SSP) uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy bolo napadnuté rozhodnutie doručené sťažovateľovi, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (sťažnostné body) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh). Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

V konaní o kasačnej sťažnosti musí byť sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ v zmysle § 449 ods. 1 SSP zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Povinné zastúpenie advokátom v kasačnom konaní sa nevyžaduje, ak a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa; b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 2 písm. c) a d); c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.